

**NYA
BESTÄMMELSER
OCH
ANVISNINGAR
FÖR
MAEDI

VISNA
PROGRAMMET**

Som djurägare till ansluten besättning är Du skyldig att ta del av och följa Bestämmelserna för Maedi-visna kontrollen.

MV-PROGRAMMETS ORGANISATION

Svenska Djurhälsovården har huvudansvaret för att MV-kontrollen sker i enlighet med Jordbruksverkets föreskrifter, samt ansvarig för genomförandet av MV-kontrollen.

Ledare för MV-kontrollen är fårhälsoveterinär Göran Karlsson, Svenska Djurhälsovården, Katrineholm.

Rådgivande organ är MV-nämnden.

I MV-nämnden ingår representanter från Statens Jordbruksverk, Svenska Djurhälsovården, Statens Veterinärmedicinska Anstalt, Svenska Fåravelsförbundet och Länsveterinärerna.

För provtagning och besättningsbesök anlitas distriktsveterinärer eller andra praktiserande veterinärer.

Tillsynsmyndighet är Statens Jordbruksverk.

Statens Jordbruksverk har omarbetat de föreskrifter som ligger till grund för Maedi-Visna programmets genomförande. Med de nya föreskrifterna (SJVFS 1999:25) följer ändringar av de regler som hittills gällt. Tillämpningar av SJV:s föreskrifter samt Svenska Djurhälsovårdens Riktlinjer och Plan för MV-kontrollen finns angivna i dessa Bestämmelser och Anvisningar.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
Så här går det till	4
Schema över MV-programmet	6
Vad kostar det?	7
Bestämmelser	8
Anslutning	8
ID-märkning	8
Besättningsjournal	8
Provtagning	9
Friförklaring: MV-fri besättning	10
Upprätthållande av MV-fritt status	10
Underrättelseplikt	10
Kontakter	10
Smittad besättning	11
Nyetablerad besättning	11
Hygien	12
Rengöring och desinfektion	13
Adresslista	14
Så här fyller Du i blanketterna	15

SÅ HÄR GÅR DET TILL

För att delta i programmet krävs dels att Du fyller i en Förbindelse och Djurägarförsäkran, samt betalar avgifterna till Svenska Djurhälsovården, dels att Dina djur undersöks med hjälp av blodprov. Därefter tilldelas Din besättning så kallat M-status (M1, M2, M3) allt eftersom den avancerat i programmet. Besättningar med M3-status klassas som maedi-visna fria.

1. Du har fått en **Förbindelse och Djurägarförsäkran** (2 blad) som Du skall fylla i och signera.
2. Därefter skickar Du båda handlingarna till Svenska Djurhälsovårdens kontor, se Adresslista sidan 14.
3. Djurhälsoveterinären signerar Förbindelsen och returnerar den till Dig samt granskar Djurägarförsäkran.
4. Du kommer därefter att få klartecken för provtagning. I samband med detta får Du också ett inbetalningskort gällande avgiften till programmet för analyskostnaderna. Summan är uträknad efter det antal djur som skall provtas enligt uppgifterna på Din Djurägarförsäkran. Se vidare under "Vad kostar det", sidan 7 samt "Provtagning", sidan 9. För att Du ska få Din skriftliga bekräftelse på tilldelat M-status måste dessa avgifter vara betalda.
5. När Du får besked att provtagning kan ske i Din besättning, så skall Du kontakta Din besättnings-/distriktsveterinär för tidsbeställning. Ring omedelbart! Distriktsveterinären behöver planera in provtagningen i sin övriga verksamhet. Veterinären beställer provmaterialet från Kruise, tel 08-850200.

Provtagningen skall ske inom 4 veckor efter det att Du fått klartecken om provtagning.

Det är lämpligt att ta prov innan livdjursval och installning sker.

Prov skall tas på samtliga tackor och baggar över 12 månaders ålder. Prov skall inte tas under perioden 1 månad före -- 1 månad efter lamning.

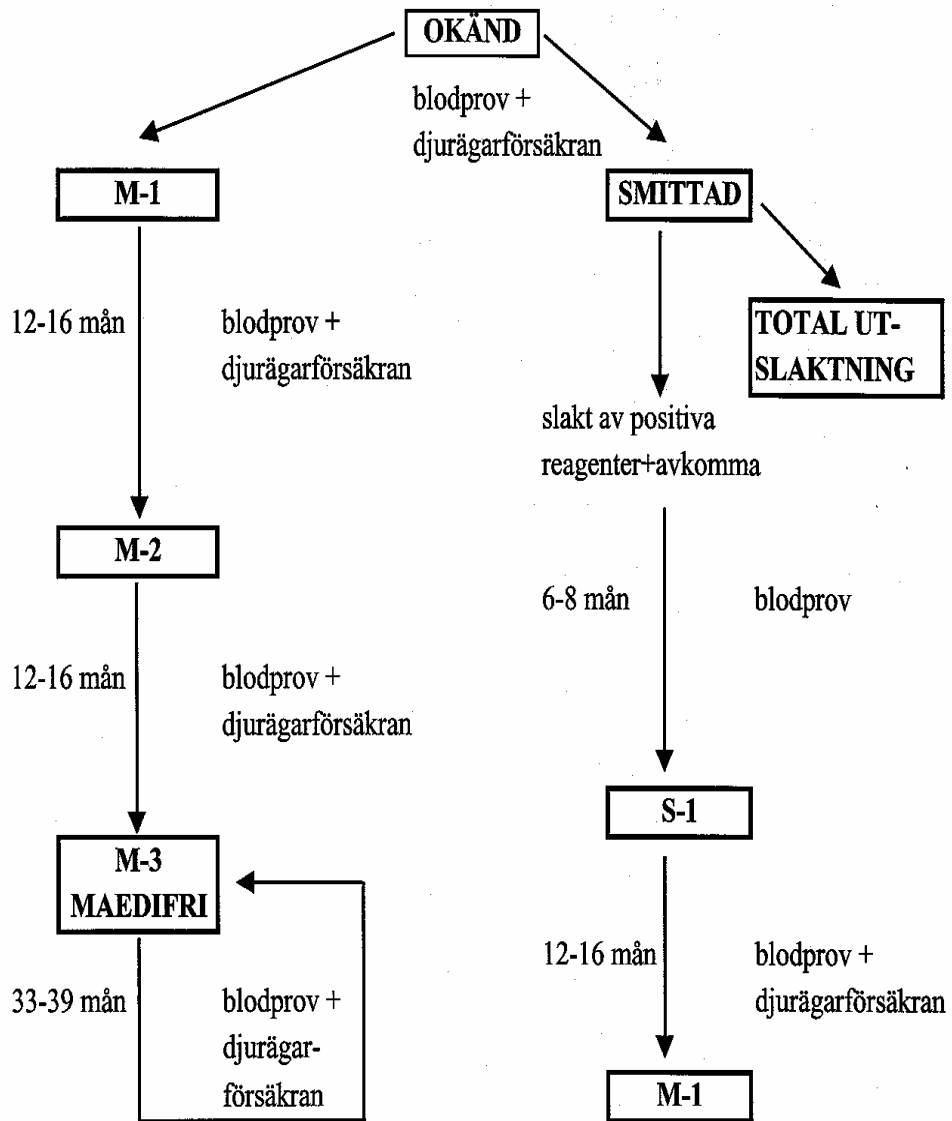
Vid provtagning för förlängning av M3-status gäller vad som står under rubriken Provtagning.

6. Alla besättningens får och lamm och i förekommande fall getter och killingar skall vara ID-märkta inför provtagningen.

7. När veterinären kommer för att ta prov på Dina djur, skall Du ha handlingar till hands som visar antalet djur, deras ID-nummer och härstamning/släktskap (Fårkontrollens tacklista, mönstringsrapport eller liknade), samt inköp och försäljning av får/lamm/getter/killingar (antal, ID-nummer, till/från vilken djurägare/besättning). Veterinären skall fylla i ett intyg om att han/hon sett dessa handlingar, att inga andra får eller getter setts på gården m.m.
8. Veterinären skickar proven till laboratoriet. Sedan proverna analyserats får Du besked inom några veckor om M-status.
Om Djurägarförsäkringen är godkänd, inga kontakter skett med besättningar som är smittade eller har okänt M-status, veterinärintyget inte visar några tveksamheter och analysresultaten är negativa (= ingen smitta är påvisad), tilldelas Din besättning M1-status.
9. Proceduren ovan skall upprepas med 12-16 månaders intervall. Blankett för Djurägarförsäkringen skickas automatiskt till Dig när det blir dags.
10. Om Djurägarförsäkringen är godkänd, inga kontakter skett med besättningar som är smittade, har okänt M-status, FMV-provtagen besättning eller M1-status eller att veterinärintyget inte visar några tveksamheter och smitta inte påvisats i Din besättning vid andra provtillfället, uppnås M2-status. Uppfylls villkoren även vid tredje provtillfället, d.v.s. efter 2 år som kortast, uppnås M3-status = maedi-visna fri besättning.
11. Därefter måste status upprätthållas regelbundet för att besättningen ska behålla sitt maedi-visna fria status.
12. Om det framkommer uppgifter, som Svenska Djurhälsovården anser påverkar säkerheten i bedömningen (t.ex. kontakter med smittade djur eller besättningar som inte är anslutna till MV-programmet), så har Svenska Djurhälsovården rätt att ändra eller förlänga ("frysa") ett M-status.
13. Om det vid provtagning visar sig att Din besättning är smittad, får Du besked om detta av ledaren för MV-programmet, samt vilka åtgärder som kan vidtas.
I första hand skall alla djur i besättningen slaktas. Det är svårt att sanera en MV-smittad besättning så att man kan lita på att smittan inte finns kvar. Du och ledaren för MV-programmet gör en slaktplan tillsammans. Slaktbidrag utgår vid sanering samt vid slakt av hel besättning enligt särskilda regler.

Skulle högst 10 % av djuren få positivt testresultat (=smitta påvisad), kan det finnas möjlighet att sanera inom besättningen. Du får i så fall lämna uppgifter om de positiva djurens släktskap med övriga djur i besättningen. De positiva djuren, inklusive deras avkomma i de senaste två årskullarna, och övrigt misstänkt smittade djur får utgöra högst 20 % av hela besättningen. Ledaren av MV-programmet gör vid behov ett besök hos Dig för att avgöra om sanering kan ske. Slaktbidrag utgår för delsanering.

Maedi-visna programmet

VAD KOSTAR DET?

En (1) provtagning inom MV-programmet är subventionerad, vilket innebär att analyser, material och statustilldelning är kostnadsfri. Man ersätts dessutom med 700 kr exkl moms för veterinärkostnaden.

Kostnader för provtagningar inom MV-programmet

Vid **upprepade** provtagningar betalar du enligt tabellen nedan samt den totala veterinärkostnaden. Kostnaden gäller t.o.m. 2007 och kan komma att ändras.

Antal prov (st)	Pris exkl. moms
1-10	400 kr
11-20	600 kr
21-40	800 kr
41-70	1200 kr
71-100	1600 kr
101->	+600 kr/50 provtagna

Det är viktigt att du anger rätt antal djur som ska provtas i programmet, eftersom detta antal ligger till grund för debiteringar och antal provrör m.m. som skickas till provtagande veterinär. Om fler individer provtas än vad som anges i djurägarförsäkringen och därmed en debiteringsgräns passeras med minst 5 djur så tillkommer en kostnad på 400 kr exkl moms.

BESTÄMMELSER

Följande bestämmelser gäller och skall följas för de som ansluter sin besättning till MV-programmet.

Anslutning

Besättningen är ansluten när Förbindelsen är undertecknad av djurägaren och djurhälsoveterinären, samt Djurägarförbindelsen är fullständigt ifylld och signerad.

Till MV-programmet kan **får** anslutas, men inte getter. (Getbesättningar hänvisas till CAE-programmet.) **Samtliga** får i besättningen skall anslutas, d.v.s. samtliga får inom samma gård (byggnadskomplex) eller betesområde. Getter får finnas på samma gård som ansluten besättning under vissa villkor. Getter skall provtas enligt samma regler som får, men inkluderas inte av MV-status och får därför inte flyttas mellan olika besättningar inom MV-programmet.

ID-märkning

Alla får och lamm i besättningen skall vara **otvetydigt** identitetsmärkta. Detta gäller även ev. förekommande getter. Identitetsnumret skall vara **unik** för varje djur i besättningen. Skulle ett ID-nummer förekomma på mer än ett djur, t.ex. på inköpt djur, skall ett av djurens ID-nummer redovisas med produktionsplatsnummer. Ändringen skall antecknas så att man kan följa det införda djurets identitet tillbaka till ursprungsbesättningen.

Fårkontrollens nuvarande bestämmelser för ID-märkning är godkända för djur i MV-programmet. Detta innebär att djuren skall märkas med öronbrickor. ID-numret bör bestå av fyra-sex siffror, varav den första anger djurets födelseår. Lammen märks kronologiskt i den ordning som de föds under året.

Annan metod kan godkännas om djuren är otvetydigt märkta med ett unikt ID-nummer för varje djur.

Om öronbrickor används kan dessa utnyttjas till märkning med produktionsplatsnummer, besättningsnummer i Fårkontroll, i MV-programmet eller medlemsnummer i slakteriförening.

Om ID-märkningen är otydlig, tvetydig eller ofullständig skall den kompletteras eller förtydligas innan, eller senast i samband med att, provtagning sker av djuren.

Besättningsjournal

Djurägaren skall föra **journal** över djuren i besättningen. Journalen skall innehålla aktuella uppgifter om antal djur, ras, kön, identitet, födelse tidpunkt, härstamning, tidpunkt för in- och utförsel samt från/till vilken djurägare/transportör (namn och adress) som djuren levererats. Dessutom skall uppgifter finnas över datum för maedi-visna provtagningar och gällande M-status. Uppgifterna skall på anmodan visas för veterinär.

Provtagning

För att få provtas måste besättningen bestå av **minst 5 får, som är äldre än 36 månader och födda i besättningen alternativt ha vistats minst 36 månader tillsammans i samma besättning. Om getter finns i besättningen skall dessa ha vistats i eller vara avkommor till get som vistats i gruppen i minst 18 månader.**

Om besättningen är nyetablerad med djur från M3-besättning(ar), skall den bestå av minst 5 får som är äldre än 12 månader för att få provtas - se sidan 11.

Provtagning för M1 kan ske **tidigast 18 månader efter kontakt påbörjats med besättning som är smittad eller har okänt M-status.** Detsamma gäller om det tidigare påvisats maedi-visna i den anslutna besättningen.

I vissa fall skall kvarvarande djur från smittad besättning provtas och därefter slaktas, innan besättningen kan få M1-status.

Alla besättningens får (tackor, baggar och ev. förekommande getter) **över 12 månaders** ålder skall provtas.

Om getter finns skall samtliga över 12 månaders ålder provtas vid samtliga provtagningar.

Vid provtagning för förlängning av MV-frihet gäller att, samtliga djur över 24 månaders ålder provtas under förutsättning att de är minst 5 stycken (i annat fall ska samtliga djur över 12 månaders ålder provtas). Utöver dessa skall samtliga djur över 12 månaders ålder som tillförts till och finns i besättningen provtas.

Provtagningen skall ske inom **4 veckor** efter anslutning om inte särskilda skäl föreligger.

Provtagning inklusive eventuellt kompletterande prov får omfatta **högst 30 dagar**.

Prov skall **ej tas** på tackor under perioden **1 månad före -- 1 månad efter lamning**.

Proven skall tas av veterinär. Dock kan veterinären ta hjälp av blodprovstagare för provtagning samtidigt, om besättningen är stor eller av andra skäl. Provtagningen skall dock ske under veterinärens ansvar och medverkan.

Friförklaring: MV-fri besättning

För att en besättning skall kunna friförklaras **skall följande villkor vara uppfyllda:**

1. Förbindelse är undertecknad av djurägaren och djurhälsoveterinären. Djurägaren har följt de åläggande som framgår av förbindelsen.
2. Djurägarförsäkringen är godkänd och signerad av djurhälsoveterinären/MV-ledaren.
3. Veterinärintyget är ifyllt och signerat av besättnings-/distriktsveterinären.
4. Provtagning är utförd enligt MV-programmets anvisningar och proven har blivit analyserade med negativt resultat. *2-4 skall ha upprepats tre gånger med 12-16 månaders intervaller. 2-4 kan dock behöva upprepas fler gånger om kontakt skett med smittad besättning. Se även sidan 5, punkt 13.*
5. Djurägaren har följt MV-programmets regler och anvisningar.

När villkoren för MV-frihet är uppfyllda, skickar djurhälsoveterinären ett intyg om MV-frihet till djurägaren.

Upprätthållande av MV-fritt status

För att besättningen skall kunna **upprätthålla sitt MV-fria status**, skall Djurägarförsäkringen och Besättningsprovtagning förnyas med 36-39 månaders intervall. Sker ej detta, får besättningen Okänt status.

Underrättelseplikt

Om maedi-visna misstänks eller påvisas vid veterinärundersökning, besiktning på slakteri, obduktion eller på annat sätt, **skall** djurägaren skyndsamt meddela regionale djurhälsoveterinären om detta. Djurhälsoveterinären beslutar om provtagning skall ske, och hur misstänkt smittade djur skall hållas åtskilda från andra får och lamm i väntan på analysresultaten.

Kontakter

Djur får endast tillföras **från** besättningar med lika högt eller högre MV-status. Besättningar med M1-status får endast tillföra djur från M2- eller M3-besättningar. Kontakt (=tillförsel) med getter är generellt ej tillåten med annat än getter anslutna till CAE-programmet och med motsvarande högre eller lika status, dock lägst C2. Kontakta alltid MV-ledningen innan en planerad kontakt ska ske med getter som inte uppfyller ovanstående.

Med tillförsel menas t.ex. kontakt genom inköp, inlåning/-hyrning, tackring, baggring, sambete, uthyrning/-låning (då djuret återvänder till Din besättning).

Samma regler gäller även för samtransport, kontakt vid auktioner och dylikt.

De tillförda djuren skall vara identitetsmärkta enligt MV-programmets regler, och åtföljas av intyg över gällande MV-status.

Om kontakt skett mellan djur från besättningar med olika MV-status, får alla involverade besättningar samma status som besättningen med det lägsta MV-statuset.

Djurägaren är **skyldig** att rapportera till djurhälsoveterinären om sådan kontakt skett, samt om kontakt skett med får från MV-smittad besättning, eller med getter. Särskilda regler gäller om kontakt skett med får från MV-smittad besättning. Djurhälsoveterinären informerar om dessa regler i förekommande fall.

Smittad besättning

I smittad besättning skall **sanerings-/slaktplan** upprättas av MV-ledaren. Planen skall vara signerad av djurägaren **senast 3 månader** efter besked om smittad besättning erhållits.

Vid slakt av hel besättning skall samtliga djur vara slaktade **inom ett år**. (I undantagsfall kan utslaktningen förlängas till högst tre år).

Vid sanering av besättning bör slakt av djur, enligt saneringsplanen, ske snarast möjligt.

Djurägaren är **skyldig att följa de regler** som sätts upp i sanerings-/slaktplanen. Smittade djur som skall slaktas **skall hållas avskilda** från andra får och lamm så att smittspridning inte kan ske till dem.

Från smittad besättning, ansluten till MV-programmet, **får ej** djur överlåtas eller flyttas till **annan** besättning eller djurägare, inom eller utom MV-programmet.

Djurägare skall verifiera att slakt av djur/besättning skett. Detta sker genom att djurägare och slakteri-/transportpersonal signerar **slaktverifikationer**, som skickas till SvDHV's regionkontor.

I besättning som **saneras** genom slakt av smittade djur, skall **ny provtagning ske 6-8 månader** efter det att samtliga djur enligt saneringsplanen har slaktats/avskiljts. Om analysresultaten är negativa, skall ny djurägarförsäkran ifyllas och provtagning ske efter ytterligare **12-16 månader**. Om Djurägarförsäkran är godkänd och analysresultaten negativa även denna gång, kan besättningen tilldelas M1-status.

Nyetablerad besättning

Om en besättning **skall anslutas till MV-programmet** och etableras på gård där MV-infekterad besättning, besättning med okänt status eller getter tidigare hållits, skall utrymmen där får eller getter vistats vara **utgödslade, rengjorda och desinficerade**.

Rengjorda och desinficerade stall, utrymmen eller beten där får eller getter vistats tidigare skall ha varit fria från får och getter i **minst 14 dagar**.

Inga övriga får eller getter får finnas på gården när den nya besättningen anländer.

Kontroll med intyg utförd av veterinär skall ske innan den nya besättningen anländer.

Säljarbesättningens MV-status kan övertas av den nya besättningen. Om de inköpta djuren kommer från flera besättningar med olika MV-status, skall hela den nya besättningen tilldelas samma MV-status som det lägsta hos de inköpta djuren.

För att upprätthålla/höja sitt status i MV-programmet skall den nyetablerade besättningen **provta senast** 12-16 månader efter köpet/etableringen (dock minst 12 månader efter ursprungsbesättningens senaste M-status).

Om nyetablering skett **från ursprungsbesättning med M3-status**, gäller **ej** regeln att minst fem får skall vara äldre än 36 månader. Då räcker det att besättningen består av minst 5 får som är äldre än 12 månader får att den skall kunna upprätthålla sitt M3-status.

Hygien

Hygieniska rutiner och regler för kontakt mellan djur/besättningar är framtagna för att undvika smittöverföring mellan djur/besättningar.

Allmänt gäller att alla rutiner, redskap, instrument och kläder som medför risk för blod- eller mjölksmitta mellan djur i infekterade besättningar, eller mellan besättningar, skall undvikas. Dessutom har som extra säkerhetsåtgärd vissa regler formulerats för att undvika eventuell smittoöverföring via urin, träck eller saliv.

Till besättningens får/lamm och skötsel av dessa skall gårdens egna redskap, verktyg, instrument eller dylikt användas.

Om redskap, instrument eller dylikt, som varit i bruk i annan besättning används, skall dessa rengöras och desinficeras innan användningen. Detta gäller t.ex. transportvagn/-fordon, injektionsspruta av typ automatspruta/ingivare för avmaskningsmedel, tång för ID-märkning, klipp sax och -skär, klövsax, lammningslinor, mönstringsbord.

Tackmjölk, färsk eller fryst, från annan besättning får endast utfodras om den kommer från MV-fri besättning.

Mjölk/råmjölk från den egna besättningen får ej utfodras om den samlats från tidigare lammningssäsong och besättningens MV-status då var lägre än nuvarande.

Mjölk från getter får ej utfodras.

Besökare som tidigare vistats i besättning med okänt MV-status eller känd MV-smitta, skall rengöra och desinficera sina skor/stövlar innan besök i ansluten besättning.

Även i övriga fall, då risk för smitta kan finnas, bör dessa undvikas genom hygieniska åtgärder. Exempel på sådana är träckprovstagning då slemhinnan skadas, avhorning, kvarbliven efterbörd, bruk av hormontamponger, sårskador, hostande djur etc. Använda redskap skall rengöras och desinficeras. Djur med blodutgjutning eller infektioner skall isoleras.

Rengöring och desinfektion

Rengöring av stallutrymmen, transportutrymmen, fårsax, ingivare, märktänger och andra redskap, skall utföras som beskrivits ovan.

Utrymmen skall göras rena från synligt blod, träck, urin och saliv. De skall i förekommande fall sopas och tvättas. Tvätt med högtrycksspruta rekommenderas för stall- och transportutrymmen.

Rengöring före desinfektion är viktig - smuts tar bort effekten av desinfektionsmedel!

Desinfektion av stall- och transportutrymmen kan med fördel ske med hjälp av högtrycksspruta.

Stallutrymmen skall stå tomma 14 dagar efter desinfektion innan ny besättning släpps in. Samma tid gäller för beten.

Desinfektion av redskap och instrument sker bäst genom att doppa/skölja dessa i desinfektionslösning.

Följande desinfektionsmedel är dokumenterat verksamma mot MV-virus och rekommenderas:

Preparatnamn	Rekommenderad lösning	Desinfektionstid	Försäljningsställe
Virkon	0,5 - 1 %	5 minuter på rengjort material annars 30 minuter	Ewos/ Lantmännen
Glucid	5 %	4 timmar (gäller stalldesinfektion)	Lantmännen
Venno FF Super	2 %	1 timma	Lantmännen
Parvocide	0,6 – 1%	upp till 4 timmar vid stalldesinfektion	Kontrollhudar

Även andra desinfektionsmedel kan godkännas. Kontakta MV-ledningen för besked.

För saneringsbesättningar gäller särskilda bestämmelser.

SVENSKA DJURHÄLSOVÅRDENS KONTOR SOM HANTERAR MV-PROGRAMMET

NAMN	TEL.NR FAX.NR	ADRESS	REGI ON/ LÄN
VD Jan-Åke Robertsson janake.robertsson@svdhv.org Sekreterare Ulla Kyhlstedt ulla.kyhlstedt@svdhv.org	Tel 08-725 82 09 Tel 08-725 81 82 Fax 08-725 81 72	Svenska Djurhälsovården AB 121 86 Johanneshov	Svenska Djurhälso- vårdens Huvudkontor
Djurhälsoveterinär Göran Karlsson goran.karlsson@svdhv.org	Tel 0150-487771 070-5394010	Svenska Djurhälsovården AB Sveaverken Box 38 641 21 Katrineholm	MV-ledare
Sekreterare Ulrika Andersson ulrika.andersson@svdhv.org	Tel 013-270690 Fax 013-270775	Svenska Djurhälsovården AB Malmskogen 582 72 Linköping	Svealand, Norrland samt E, och O län
Sekreterare Åsa Petersson asa.petersson@svdhv.org	Tel 0480-573 42 Fax 0480-573 45	Svenska Djurhälsovården AB Box 932 391 29 KALMAR	Götaland utom E, och O län
Fårhälsoveterinär Elisabet Lööf elisabet.loof@svdhv.org	Tel 013-270590 Fax 013-270775	Svenska Djurhälsovården AB Malmskogen 582 72 Linköping	

SÅ HÄR FYLLER DU I BLANKETTERNA:

Läs först igenom Förbindelsen!

Sista punkten under "Djurägaren förbinder sig" innebär bl a att MV-ledningen meddelar Svenska Fåravelsförbundet vilka besättningar som uppnått M1, M2 och M3-status. Detta görs för att underlätta livdjursförmedlingen och göra det möjligt för fårägarna att få kontakt med varandra.

Det innebär också att, om Din besättning skulle visa sig vara smittad, kan vi underrätta andra anslutna besättningar som haft kontakt med Din besättning.

Djurägarförsäkrans:

Fyll i Dina Djurägaruppgifter korrekt. Ange produktionsplatsnummer (besättningens SE-nummer)

Likaså bör Du uppge vilken eller vilka raser Du har i besättningen (har betydelse för statistik och förteckningar). Flera raser kan registreras i MV-programmet.

Observera att **alla** får skall anslutas, även om de är uppdelade i flera besättningar (hålls på flera produktionsplatser) och/eller raser.

Fyll i namn, adress m.m. för **alla** kontakter som Din besättning har haft.

Länsbokstav anges **alltid**.

Typ av kontakt: ange typ med kodsiffra, t ex **skriv 1** om Du **köpt** djur från den angivna besättningen.

Exempel:

Kontaktbesättning			
Namn KALLE KARLSSON		Adress KARLSBO	
Postadress 666 00 KARLSBORG		Länsbokstav L	Bes.nr i Får/MV-kontrollen eller produktionsplatsnummer L 5555
Typ 1	Tidpunkt: År, månad, dag (ev - År, månad, dag) 07 06 14 - 	Typ 9	Tidpunkt: År, månad, dag (ev - År, månad, dag) 07 06 14 -

Exempel på kontakt som ägt rum under en tidsperiod (t ex sambete):

Typ 5	Tidpunkt: År, månad, dag (ev - År, månad, dag) 07 06 14 - 07 10 01
-----------------	--

Vid t.ex. köp av bagge som kommit från/vistats i andra besättningar än den som Du anger som kontaktbesättning: Ange på separat blad baggens (djurets) ID-nummer och vilken/a besättningar som Du vet att den kommit från/vistats i.

Glöm inte att signera blanketterna!